

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
41 (1999)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-23-0

BRNO 2000

9990385

150, —

PŘEHLED VÝZKUMŮ 41 (1999)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., RNDr. Vladimír Hašek, DrSc.,
Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš, Alice Del Maschio,
Dana Gregorová

Na titulním listě: Orlovice, okr. Vyškov. Letecký dokumentační snímek
zaniklého hradu.

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

© 2000 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

přibližně 196 m. Jeho polohu na ZM ČR 1:10 000 24-34-10 určují body vzdálené 168, 175, 177, 168 mm od Z s.č., a 359, 362, 355, 353 mm od J s.č. Při stavbě kanalizačního potrubí, vedoucího těsně podél severního okraje staveniště bylo v roce 1987 záchranným výzkumem zjištěno osídlení lokality v neolitu (LnK), době bronzové (podolská fáze KSPP), železné (k. horákovská, laténská) a římské (Čižmářová - Geislerová 1990).

Záchranný výzkum byl zahájen položením několika sond, z nichž vyplynulo, že podloží je v západní části tvořené žlutou prachovou hlínou, překrytou až 0,6 m mocnou černošedou kulturní vrstvou obsahující zlomky keramiky a mazanice a nad ní ještě cca 1,0 m silnou vrstvou černé a černohnědé ornice a podornice. Ve východní části pak šedým souvrstvím jílovitých povodňových hlín, uložených patrně meandrující Svratkou. Báze tohoto souvrství nebylo v hloubce 2,0 m dosaženo. Protože projekt počítal s odstraněním maximálně 0,5 m ornice, musel se výzkum omezit pouze na dokumentaci zahloubených objektů zachycených ve výkopech pro základy nebo inženýrské sítě.

Celkem tak bylo zachyceno 32 archeologických objektů. Převažovaly mezi nimi

zásobní a exploatační jámy velatické a podolské fáze KSPP a kultury horákovské. Do starší doby železné náležela i zemnice o rozměrech 3,6x3,6 a hloubce 1,4 m. Osídlení v latěnu dokládala část mělce zahloubené chaty s křivou konstrukcí. Nově bylo zjištěno využití plochy i v době hradištní, svědčí o něm však pouze ojedinělé střeby získané z kulturní vrstvy.

Martin Geisler, ÚAPP Brno

Pramen:

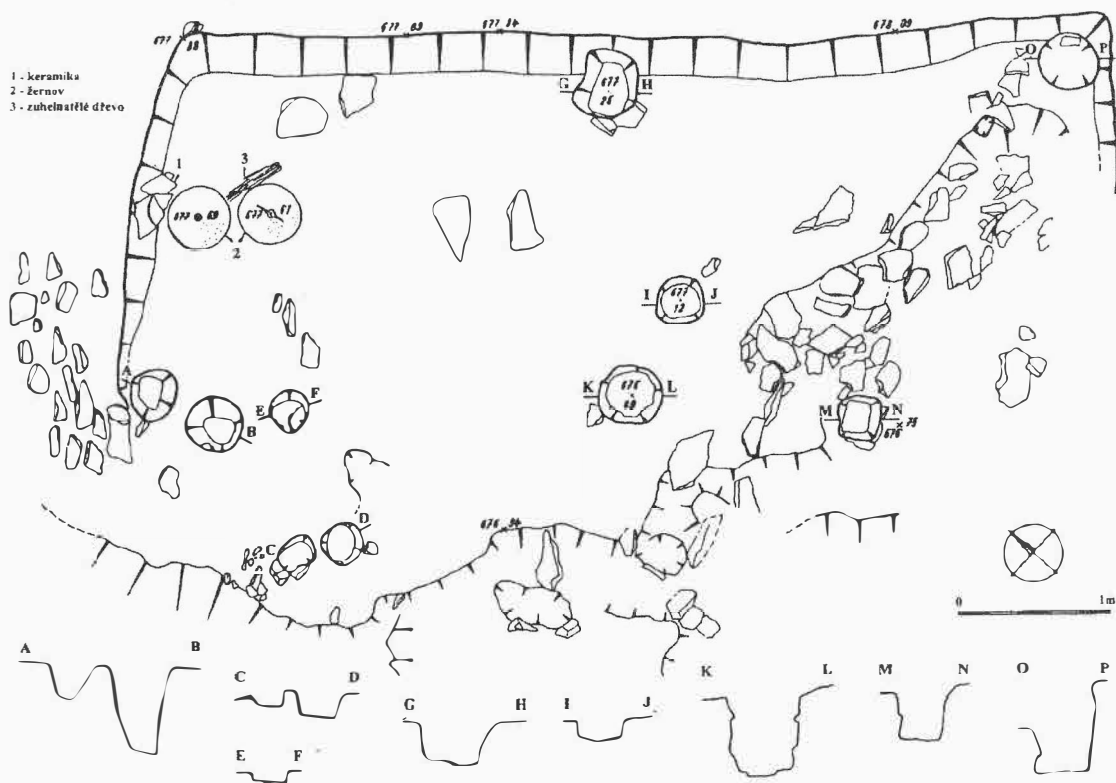
NZ ÚAPP Brno č.j. 228/99.

Literatura:

Čižmářová, J., Geislerová, K. 1990: Záchranný výzkum v Brně - Horních Heršpicích, okr. Brno-město, PV 1987, 89-90, Brno.

Resumé:

Horní Heršpice (Bez. Brno-město), Kšírova Str. Neolithikum (LBK), Bronzezeit (Velatice- u. Podolí-Phase), Eisenzeit (Horákov Kultur, Latènezeit), Burgwallzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 1. Chvalčov (okr. Kroměříž), „Hostýn“. Terasový dům křivé konstrukce. Terrassenbau mit Pfostenkonstruktion.

CHVALČOV (okr. Kroměříž)

„Hostýn“. Slezská kultura. Platěnická kultura. Latén. Oppidum. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum, který probíhal od září do listopadu 1999, byl vyvolán stavbou parkoviště.

Hostýnské oppidum je součástí Hostýnských vrchů, které se rozkládají mezi Holešovem a Valašským Meziříčím. Jsou jihozápadním výběžkem Bystřické skupiny severní části Moravských Bílých Karpat (ZM ČR 1:10 000, list 25-14-21, 233, 235, 238 a 236 mm od Z s.č. a 103, 104, 99 a 98 mm od J s.č.). Celá plocha hradiště vymezená valy má trojúhelníkovitě ledvinovitý tvar o rozloze ca 19,7 ha s nejvyšším bodem v místě rozhledny (736 m n.m.).

Plocha parkoviště se nachází v jihozápadní části oppida těsně u valu. Vzhledem k vysokému stavu spodních vod nebylo možno prozkoumat celou skrytou plochu parkoviště, a proto jsme pomocí mechanizace nechali skrýt šest sond na úroveň kulturní vrstvy. Další práce jsme vzhledem k množícím se nálezům prováděli ručně. Jako první byla skryta a začištěna sonda I. Nebyly v ní nalezeny žádné zahloubené objekty, pouze ve spodní části byla zjištěna poměrně bohatá kulturní vrstva. V sondě 2 jsme začištěli a vybrali tři kůlové jamky. Následovaly sondy 3 a 4. V sondě 3 jsme po začištění narazili na hranu uměle vytvořené terasy s kůlovými jamkami, a proto jsme vedle položili sondu 6. Celý prostor výše zmíněných sond jsme rozdělili na čtverce 1x1 m a po dobrání se nám vyrýsovala z části zterasovaná stavba kůlové konstrukce. V sondě 4 jsme zjistili kůlovou jamku a ve spodní části bohatou kulturní vrstvu. V severozápadní části staveniště jsme položili sondu 5, ve které byla zjištěna opět zahloubená kulturní vrstva.

Záchranný archeologický výzkum při stavbě parkoviště prokázal osídlení oppida i v těsné blízkosti valu. Nejdůležitějším zjištěním na zkoumané ploše byl terasový dům kůlové konstrukce, který můžeme přiřadit do období laténu. Starší osídlení oppida (slezská a platěnická kultura) se podařilo také prokázat, a to zejména nálezy keramiky z výrazné zahloubeniny v sondě 4.

Andrea Matějčková, ÚAPP Brno

Resumé:

Chvalčov (Bez. Kroměříž). „Hostýn“. Schlesische u. Platěnicer Kultur. Latènezeit. Oppidum. Rettungsgrabung.

KOSTELEČ NA HANÉ (okr. Prostějov)

„V obci“. KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při snižování terénu východně silnice vedoucí kolem „staré“ školy směrem ke hřbitovu

v Kostelci na Hané bylo odkryto 30 objektů, z nichž většina patřila kultuře lužických popelnicových polí. Jednalo se o běžné sídlištní jámy kruhového půdorysu a několik stavebních jam větších rozměrů. V jednom z objektů byla nalezena nožka z nádoby v podobě lidské nohy. I na tomto sídlišti, stejně jako v Prostějově, byl pozorován značný nárůst kulturní vrstvy během osídlení KLPP.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Kostelec na Hané (Bez. Prostějov). „V obci“. Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OHROZIM (okr. Prostějov)

„Za farou“. KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při budování inženýrských sítí pro výstavbu kolonie rodinných domků v poloze Za farou v Ohrozimí (návrší mezi farou a kulturním domem) bylo výkopovými pracemi porušeno několik pravěkých a středověkých objektů. Většina z nich patří kultuře platěnické a jeden je mladohradištní s intruzí kolkované keramiky z období stěhování národů. Objekt K 500 poskytl pokročilou halštatskou keramiku a lichoběžníkovitý závěsek z bronzového plechu s vybějenou výzdobou.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Ohrozim (Bez. Prostějov). „Za farou“. Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (k. ú. Neředín, okr. Olomouc)

Trat' „Mýlina“, „Dlouhé díly“. Laténské období. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranným výzkumem při výstavbě rodinných domků v Neředíně bylo odkryto i několik sídlištních objektů z laténského období (viz doba římská).

Filip Šrámek, Petr Vitula, AC VMO

Resumé:

Olomouc (Kataster Neředín, Bez. Olomouc). „Mýlina“, „Dlouhé díly“. Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

PROSTĚJOV (okr. Prostějov)

„Jezdecká ulice, areál bývalých jezdeckých kasáren.“ KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsíci červenci 1999 proběhl záchranný archeologický výzkum na ploše určené k výstavbě dvou domů v areálu bývalých vojenských kasáren. Převážná většina z téměř 80 prozkoumaných